

Redactioneel

Deze aflevering van *Roodkoper* is de laatste van de twaalfde jaargang; een rijk gevulde nakomer.

En aangezien het abonneebestand geleidelijk daalt onder financieel verantwoord peil, zullen wij ons in de komende maanden bezinnen op de vraag of en hoe wij de uitgave van ons tijdschrift voor cultuur, religie en politiek kunnen voortzetten. Na de zomer hoort u daarover meer. Uw mening en advies zijn van harte welkom. Intussen zult u de tijd hebben om deze dubbeldikke aflevering uitgebreid te spellen.

Het eerste, politieke deel van deze *Roodkoper* plaatst ons midden in de discussie tussen en over oude en nieuwe socialisten en sociaal-democraten. Henk Suër opent met een bespreking van Anet Bleichs biografie van Joop den Uyl; Thijs Broer dubbelinterviewde PvdA-coryfee Jos de Beus en SP-voorman Jan Marijnissen; Aafke Steenhuis doet verslag van een bewogen avond met Jan Pronk, en de Eerste Kamerleden Marijke Linthorst (PvdA) en Arjan Vliegthart (SP) reageren op het artikel van Steenhuis in *Roodkoper* van december 2007 over de versuffing van de PvdA.

Bij dat al gaat het om vragen als: wat wil de PvdA? Gaat de SP nog regeren? (Marijnissen: Natuurlijk!) Hoe om te gaan met het neoliberalisme en de mislukking ervan? Hoe komt de solidariteit terug, en hoe verbinden wij die met ons 'welbegrepen eigenbelang'?

Na al die politici, vogels van diverse pluimage, is het goed relaxen bij de grote onderhoudende les van Kitty Nooij over echte vogels: alles wat u, al of niet bewust, altijd al hebt willen weten over onze gevederde vrienden. Bijvoorbeeld hoe ingenieus ze in elkaar zitten en dat er 8600 soorten van bestaan. Nog wel tenminste, want landbouw en milieu vormen een veelsoortige bedreiging.

Dan de religie. Alex van Heusden vertelt in een samenvattend nawoord bij zijn serie 'De wording van het christendom' nog eens hoe het christendom, ontstaan vanuit het jodendom, in een vier eeuwen omvattend proces is uitgegroeid tot een zelfstandige religie. Aan de hand van een klassiek essay beschrijft Kees Kok vervolgens een belangrijk deel van dat proces: het begin van het monnikendom. Van een andere spirituele orde is het zenboeddhisme. Jan Oegema, schrijver en uitgever, portretteert de Nederlandse zenleraar Ton Lathouwers, een zoeker voor wie alles draait om vertrouwen. Het kunstproject waar Hein Walter in opdracht van een oecumenisch gymnasium in Almere aan meewerkte, gaat ook over de zoektocht naar zin en identiteit: 'Neergroeien', heet het: het groeien naar je wortels toe, naar je 'hiervoormaals'.

En de cultuur. Vooral de poëzie. Uitvoerig aandacht voor de VSB Poëzieprijs 2008, toegekend aan Leonard Nolens. Nieuwe gedichten zijn er van Hanneke Streefkerk. Anneke Reitsma essayeert over dichteres Wislawa Szymborska, en Hein Walter bespreekt maar liefst zes nieuwe dichtbundels.

Hugo Claus wordt herdacht door Mischa de Vreede en de Curaçaose schrijver Boeli van Leeuwen door Elsbeth Etty.

Van de boekbesprekingen noemen we alleen die door Albert van den Heuvel, over het ophef makende *Geloven in een God die niet bestaat* van Klaas Hendrikse, de atheïstische dominee.

Of er een eind komt aan Roodkoper? In elk geval aan deze aflevering. Het boek gaat even dicht. We laten u alleen met regels van Leonard Nolens:

*Het is een prachtig boek
Dat ik pen, dat ik ben, dat ik nooit
Zal kennen. Geen doek dat hier valt.
Geen mens die dat boek ooit kan schrijven.*